

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv

Jesenje zasedanje

Komisija sa spoljne poslove, dijasporu i strateške investicije

Sednica br. 35

Priština, 17.12.2018. godine, u 13:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N-302

Z a p i s n i k

Sednici su prisustvovali: Vjosa Osmani-Sadriu, Time Kadrijaj, Danush Ademi, Glauk Konjufca, Fitore Pacolli, Doruntinë Maloku-Kastrati, Elmi Reçica, Evgjëni Thaçi-Dragusha i Zafir Berisha.

Odsutni: Dukagjin Gorani i Srđan Mitrović.

Ostali učesnici: Endrit Zabërgja, PG-NISMA; Jehona Krasniqi, KDI i medije.

Osooblje za podršku komisije: Minire Hasani dhe Manush Krasniqi.

Sednicom je predsedavala: Vjosa Osmani-Sadriu, predsednica Komisije.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Razmatranje Nacrt Strategije o međunarodnoj saradnji i među-parlamentarni odnosima;
3. Razmatranje Nacrt izveštaja o nadgledanju primene Zakona br. 04/L-095 o dijaspori i migraciji;
4. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda.

Predsednica je konstatovala da je komisija usvojila dnevni red.

2. Razmatranje Nacrt Strategije o međunarodnoj saradnji i među-parlamentarni odnosima;

Vjosa Osmani-Sadriu, obavestila je da dokument s nazivom „Strategija o međunarodnoj saradnji i među-parlamentarnim odnosima“, je pripremljen 2016. godine, od strane tvining projekta finansiranog od strane EU-a, ipak nikada se nije ažurirao s novim razvojem i postoji potreba za supstancijalne promene.

Rekla je da uprkos činjenice da je komisija angažovala stručnjaka, isti zbog zdravstvenih razloga nije postigao dostaviti revidirani dokument stoga s osobljem su se izvršile neophodne promene, u glavnom tehničke prirode.

Predsednica je predstavila i uopštenu procenu dokumenta od strane tvining projekta kao što sledi: dokument je slabo pripremljen; nema neke posebne analize ili strategije koja bi mogla da pomogne Skupštini da planira ili koordiniše svoja delovanja u budućnosti a koja se tiču oblasti spoljne politike; strategija ima sadržaj koji je kopiran od dokumenata koja su pripremljena od strane EU-a i Kosovskih institucija, ima kopirane nadležnosti institucija koje se bave s spoljnom politikom, prepisane su obaveze Predsednika Skupštine, Komisije za spoljne poslove, Komisije za evropske integracije, MIP-a, MUP-a, itd.

Gđa. Osmani, navela je da kao što je dostavljen komisiji, dokument je više strategija za među-institucionalnu saradnju, stoga od samog početka je procenjeno da se naziv promeni, jer da se naziva Strategija za međunarodnu saradnju, treba da obuhvati jednu detaljnu analizu kako pristupiti Skupština Kosova ostalim parlamentima, kako pristupa parlamentarnim ambasadama različitih međunarodnih organizacija, koji su planovi parlamenta ili koja je strategija za članstvo u ostalim organizacijama.

Predsednica se pozvala na dokument „Strategija Skupštine za među-institucionalnu saradnju u oblasti spoljne politike“, i obavestila prisutne o izmenama i dopunama izvršenim u ovom dokumentu.

U obrazloženju koje će se Predsedništvu proslediti vezano za ovaj dokument, predlaže se da dokument koji je dostavljen komisiji nije ažuriran, ne obuhvata dokumente 2018. godine i trebale su se izvršiti promene; u ovom obrazloženju takođe se zahteva od strane Predsedništva da se ovaj dokument bude smatrao kao aktivan.

Pošto je kriterijum koji se treba ispuniti za primenu SSP-a unutar ove dogine, predsednica je predložila da se isti prosledi s ovim sadržajem Predsedništvu, da se konstatuje da je kriterijum ispunjen i da u isto vreme Predsedništvo konstatuje da Komisija za spoljne poslove od početka 2019. godine, treba da pripremi sveobuhvatnu strategiju za Skupštinu u oblasti spoljne politike.

Time Kadrijaj, zahvalila se predsednici komisije, koja za dosta kratko vreme je modifikovala i donela pred komisijom ovaj dokument. Navela je da podržava ovu strategiju i da je dobro što će se usvojiti, pošto ima prostora da u 2019. godini bude izmenjen i dopunjen.

Elmi Reçica, rekao je da na prethodnoj sednici komisija je diskutovala o ovom pitanju i da je predstavljen dokument odraz te diskusije.

Slaže se da se dokument prosledi Predsedništvu na usvajanje i sa predlogom predsednice da se poveća osoblje komisije, jer komisiji su se dodala i dodatna pitanja za razmatranje.

Rekao je da Direkcija za međunarodne odnose i protokol, se treba podeliti na dve direkcije jer Skupština ima potrebu da ima jednu direkciju koja se tiče međunarodnih odnosa, dok pitanje protokola je druga stvar. U ovom smeru, Reçica je naveo da trebamo zahtevati za 2019. godinu da se predvide sredstva za ove aktivnosti.

Reçica je predložio da komisija izradi strategiju koja će odrediti pitanja poseta i izrazio je mišljenje da je bolje da komisija razvije češće posete ali u manjim ekipama.

Vezano za strategiju, rekao je da je podržava i da se slaže da se dokument prosledi pa onda da se nastavlja s njegovim tretiranjem.

Vjosa Osmani- Sadriu, navela je da dokument koji je dostavljen od strane tvining projekta, bio je neozbiljan dokument, međutim, s neophodnim intervencijama, veruje da je sada dobio svoj neophodni oblik, jednog dokumenta koji zaslužuje podršku. Dodala je da ovom

dokumentu nedostaju strateški planovi sa posebnim mestima, kao i jedna detaljna strategija u odnosu sa međunarodnim organizacijama.

Vežano za posete navela je da komisija će imati sastanak na kraju godine, gde će se diskutovati o svim aktivnostima ove godine i planiranju za buduću, dok je predložila da se komisija složi da se posete 5 ili 6 država, koje su od prioriteta, dok ostale posete se zavise od ad-hoc razvoja.

Elmi Reçica, predložio je da komisija napravi jedan plan o tome ko će biti pozvan na poseti na Kosovu, jer je delotvornije ako neko dođe na Kosovo i upozna se s stvarnošću, jer postoji nedostatak informisanosti o Kosovu.

Vjosa Osmani-Sadriu, rekla je da se slaže s predlogom poslanika Reçica. Ona je dalje navela da dokument koji je dostavljen tvinig projektom obuhvata i nekoliko dodataka, predloga sporazuma koji regulišu saradnju između Komisije i MIP-a, a koje su izbrisani, jer Ustav predviđa ovu vrstu saradnje i obavezuje Vladu da izveštava Komisiji.

Predsednica Komisije nakon diskusija konstatovala je da Komisija donosi sledeći:

Zaključak

Usvaja se Strategija Skupštine za među-institucionalnu saradnju u oblasti spoljne politike i prosleđuje se Predsedništvu Skupštine za usvajanje.

3. Razmatranje Nacrt izveštaja o nadgledanju primene Zakona br. 04/L-095 o dijaspori i migraciji;

Evgjeni Thaçi-Dragusha, navela je da komisija, na osnovu Poslovnika Skupštine formirala je radnu grupu za nadgledanje primene Zakona o dijaspori kao i njegov sastav.

Ona je takođe navela da tokom vremena nadgledanja primene istog, radna grupa je održala nekoliko sastanaka koji su za cilj imali koordinaciju, planiranje i finalizaciju svojih aktivnosti. Na osnovu nalaza, radna grupa je procenila koji je nivo primene zakona, i konstatovala je dostignuća i identifikovala osnovne probleme koji se predstavljaju tokom primene zakona i predložila je konkretne mere koje se trebaju preduzeti kako bi se promenilo postojeće stanje.

Thaçi- Dragusha, predstavila je izveštaj i preporuke koje proizlaze iz nadgledanja primene zakona i predložila je da deseta tačka preporuke bude postavljena kao prva.

Vjosa Osmani-Sadriu, rekla je da se slaže s predlogom poslanice Thaçi- Dragusha. Kof preporuke br. 4, ona predlaže da na kraju iste bude dodat tekst: „u ovom smeru da se promeni Zakon o opštim izborima, kako bi se unapredilo pravo glasanja u dijaspori“. Na kraju preporuke br. 3, predložila je da se doda tekst: „ ove promene se trebaju odraziti i u Zakonu o strateškim investicijama“.

Glauk Konjufca, rekao je da prvenstveno nismo usklađeni s onim što je planirano ranije od strane ministarstva. Dok, vežano za zakon u pitanje, naglasio je da se da predlog za izmenu i dopunu Zakon o izborima.

Vjosa Osmani-Sadriu, rekla je da u pravnom smislu, mi imamo pravo da damo predlog za izmenu i dopunu postojećih zakona, do trenutna kada službeno budu dostavljene Skupštini.

Izveštaj s preporukama od nagledanja primene zakona, predložila je da se ne prosledi na sednici, već da ostane u arhivi komisije za potrebe izmene i dopune Nacrta zakona koji je u toku, dok je obavestila da se sa Zakonom o izborima bavi komisija za zakonodavstvo, koja je formirala jednu radnu grupu gde iz naše komisije učestvuje poslanica Maloku a takođe i organizacija „Germin“, koji su se složili o ovim promenama.

Fitore Pacolli, vezano za preporuku br. 9, rekla je da ukoliko predložimo MDSI-u da otvore jedan kanal, onda bi to bilo u suprotnosti sa zahtevima dijaspore, jer su zahtevali da se poštuje formula, koja postoji u postojećem zakonu.

Elmi Reçica, rekao je da nadgledanje primene zakona, je bitno, stoga izveštaj s preporukama je predložio da se usvoji od strane Komisije. On je istovremeno predložio da preporuka br. 10 da se postavi na prvom mestu, pa onda da slede ostale preporuke. Što se tiče informisanosti dijaspore putem sredstava informisanja, MDSI, rekao je da je išlo korak napred s sporazumom s Albanijom.

Doruntinë Maloku-Kastrati, rekla je da se ne sme dopustiti da na nijedan način se stvori prostor za uspostavljanje jednog kanala RTK za dijasporu. Ona je predložila da dijaspora ima program koji 100% je na jednom od postojećih kanala RTK-a i da se ovo pitanje reguliše zakonom o RTK, ali da se ne uspostavi novi kanal. Predložila je da preporuka 9 bude: MDSI u novom zakonu predviđa jedan program u celosti namenjen dijaspori na jednom od postojećih kanala javnog emitera.

Glauk Konjufca, vezano za programsku šemu od 6-9% a koja se ne obezbeđuje za program u potpunosti namenjenom za dijasporu, rekao je da na javnim saslušanjima je čuo novinare RTK-a da su zahtevali dodatna sredstva da se pokriju određena dešavanja ili aktivnosti. Ovo trebaju uputiti naše institucije kao i parlamentarna komisija za medije, koja treba da dođe do zaključka gde su zastoji u primeni ovog zakona i koji su objektivni problemi koji se trebaju eliminisati.

Fitore Pacolli, predložila je da se ne predvidi poseban program za dijasporu, jer na neki način će se rizikovati podela dijaspore na jedan kanal. Ona je predložila da RTK poštuje prostor koji ima prema zakonu, 6-9% programske šeme za dijasporu, i da se ne deli dijaspora s posebnim programom.

Doruntinë Maloku-Kastrati, naglasila je da jedna delegacija dijaspore koja se sastala sa predstavnicima političkih partija, predstavila je svoje potrebe koje imaju u ime celokupne albanske zajednice širom sveta. Jedan od tih zahteva rekla je da je bio predviđanje jednog člana borda RTK-a i otvaranje jednog posebnog kanala za dijasporu.

Fitore Pacolli, navela je da na sastanku sa predstavnicima Saveta u Švedskoj, oni su zahtevali prostor gde će upravljati i finansije, kao i program a ne sve da bude odrađeno od strane RTK, dok dijaspora bude imala samo jednog člana borda.

Doruntinë Maloku- Kastrati, naglasila je da je protiv da dijaspora ima jednog člana u bordu RTK-a, najbolje bi bilo da dva predstavnika dveju država, s rotacijom, svake dve godine da budu spoljašnji savetnici generalnog direktora RTK-a.

Glauk Konjufca, naglasio je da je skeptičan da proizvodnja programa od 24 časa od dijaspore za sebe bude imalo medijski kvalitet programa, jer tamo ne postoji neka

centralizovana organizacija, organizovana kao RTK koja bi mogla da pokrije celokupnu dijasporu.

Doruntinë Maloku-Kastrati, naglasila je da se ne zna šta sadržava sporazum s Albanijom, vezano za televizijsko pokrće, dok za program koji će se prenositi satelitom, rekla je da nije niti 20% isti s programom koji se prenosi na Kosovu, jer taj program koji ide preko satelita ima rezervisana prava.

Vjosa Osmani-Sadriu, predložila je da se preporuči razmatranje mogućnosti stvaranja jednog programa za dijasporu i da u novom Nacrtu zakona budemo vrlo pažljivi, vezano za sva pitanja o kojima se diskutovalo. Ona je zahtevala da od MDSI budu komisiji dostavljeni sporazumi potpisani između Kosova i Albanije.

Fitore Pacolli, naglasio je da se mora tražiti od strane MDSI angažuju dok je zakon na snazi, da se poštuje programska šema 6-9% prostora za dijasporu, jer u skorašnje vreme se ne može napraviti poseban program za dijasporu. Preporuke vezano za ova pitanja, rekla je da se trebaju uputiti novim Zakonom o dijaspori.

Danush Ademi, zahtevao je da bude informisan kako je ovo pitanje regulisano u mestima regiona i da li ista imaju posebne programe za dijasporu.

Vjosa Osmani- Sadriu, rekla je da se treba zahtevati od strane parlamentarne komisije za medije, kakve analize su izvršili do sada, kako su zemlje regiona sredile ovo pitanje programske šeme za dijasporu. Ideja vezano za televizijski program bila je prema obaveštenju ministra, da se isti uradi zajedno s Albanijom.

Time Kadrijaj, naglasila je da sva ova pitanja se mogu regulisati novim nacrtom, koji se očekuje biti prosleđen Skupštini. Kadrijaj je predložila da komisija usvoji izveštaj s preporukama od nadgledanja primene ovog zakona i da isti ostane u dokumentaciji, to jest u arhivi Komisije.

Glauk Konjufca, predložio je da se preporuci obuhvati da MDSI poduzme sve neophodne mere da obrazovanje u dijaspori bude organizovan i finansiran u potpunosti od strane budžeta Republike Kosova.

Vjosa Osmani-Sadriu, dala je na glasanje predlog za usvajanje izveštaja s preporukama od nadgledanja primene Zakona o dijaspori i migraciji, s predlozima članova Komisije, da tačka 3 preporuke obuhvati odražavanje i u Zakonu o strateškim investicijama; u tački 4 preporuke da se izmeni Zakon o opštim izborima; na tački 9 da se obuhvati predlog poslanice Doruntinë Maloku- Kastrati; da se dopuni preporuka što se tiče finansiranja dopunske nastave u dijaspori, prema predlogu poslanika Glauk Konjufca kao i tačka 10, da se postavi kao prva tačka preporuka.

Predsednica komisije nakon diskusija konstatovala je da komisija donosi sledeći:

Zaključak

- 1. Usvaja se izveštaj s preporukama o nadgledanju primene Zakona br. 04/L-095 o dijaspori i migraciji, s izmenama i dopunama članova komisije.*

2. *Izveštaj s preporukama od nadgledanja ovog zakona, ne dostavlja se na razmatranje i usvajanje na plenarnoj sesiji, pošto novi Nacrt zakona je u toku da se dostavi komisiji na razmatranju.*
3. *Izveštaj s preporukama od nagledanja primene zakona o dijaspori i migraciji, ostaje dokumentacija komisije i isti se može koristiti u slučaju izmena i dopuna novog Nacrta zakona, koji će se uskoro proslediti na razmatranju pred Skupštinom.*

4. Razno

Vjosa Osmani Sadriu, obavestila je da 19.12.2018. godine u 13:00 časova, pred komisijom će izveštavati ministar inostranih poslova, g. Behgjet Pacolli.

Ona je istovremeno obavestila članove komisije da im je dostavljen jedan dokument pripremljen od strane KDI, vezano za Nacrt budžeta za 2019. godinu, za koji je rekla da ukoliko postoji potreba može se razmotriti na jednoj od predstojećih sednica komisije.

Gđa. Osmani zatražila je podršku od strane predstavnice KDI koja je bila prisutna na sednici, da joj pomogne u izradi jednog amandmana, putem kojeg u budžetu Kosova, za KSPDSI, budu zahtevane i dve pozicije, jedna za savetnika ili službenika za spoljnu politiku i jedan za dijasporu i strateške investicije.

Sednica je završena u 14:30 časova.

Predsednica komisije

Vjosa Osmani-Sadriu

Pripremlilo:

Osoblje za podršku komisije.